

אלא בגין דידי'ה ידעת וחייבת אסתבלת. ועל דא
אייה אתה לנבהה למעבד (עפיה) טיבו וקשות, ועל דא
אתה (להריה) לאשתדלת בעסקך דא.

תא חוי, בגין דאייה ידעת ידיעת ואשתדלת
בעסקך דא. קדרשא בריך הוא עבד סיועה תמן
ביהיא עובדא ואתעברת מיד. וכלא חוה (דף ג' פה ע"ב)
מגיה. ואי תימא אמאי לא איתתי קדרשא בריך הוא
איונן בגין מאתתא אחרא, אמאי מן דא. אלא ורק
אייה אצטראיכא לעובדא דא ולא אתתא אחרא.

תרין גשין הו דמניהו אתبني זרעא דיהודה, ואותו
מניהו דוד מלכא ושלמה מלכא ומלא
משיחא. ואלין תרין גשין דא בגונא דא, תמר
ורות דמיתה בעלייהו בקדמיה, איונן אשתדלז
לעובדא דא.

לשון הקודש

תמיד. אלא היא היהת צדקה, ובחייבת
עשתה את זה, שחררי היא לא הפקירה
את עצמה אליו, אלא משום שירעה
ידיעת ובחכמה התבוננה, ועל בן היא
באה אליו לעשות עמו חסד ואמת, ועל
זה באה ובפרנסיא והשתדרלה בעסק הוה.
בא ראה, משום שהיא ידיעת ידיעת
והשתדרלה בעסק זה, הקדוש ברוך הוא

תָמֶר אֲשַׁתְדֵלָת לִגְבֵי חַמּוֹה דָאִיהו קְרִיב יִתְיַיר לְבָנוֹי דְמִיתּו. מַאי טַעַמָא אִיהִי אֲשַׁתְדֵלָת לְגַבְיהָ, דְכְתִיב כִי רְאָתָה כִי גָדֵל שָׁלָה וְהִיא לֹא נִתְנָה לוֹ לְאַשָּׁה. וּבָגִין דָא אֲשַׁתְדֵלָת בְעוֹבֶדֶא דָא לִגְבֵי חַמּוֹה.

רֹזֶת מִת בָּעֵלה וְלֹבֶתֶר אֲשַׁתְדֵלָת בְעוֹבֶדֶא דָא לְגַבְיהָ דְבָעוֹ דְכְתִיב, (וית^ט) וְתָגֵל מִרְגָּלוֹתִיו וְתָשֶׁבֶן. וְאֲשַׁתְדֵלָת בְחַדִיה וְלֹבֶתֶר אֲוִילִידָת לִיהְיָה לְעוֹבֶד. וְאֵי תִימָא אַפְמָאי לֹא נְפִיק עֲוֹבֶד מִאֲתָתָא אַחֲרָא, אַלְאָ וְדָאי הִיא אַצְטְרִיבָת וְלֹא אֲתָתָא אַחֲרָא. וּמְתַרְיוֹן אַלְיָן אַתְבָּנִי וְאֲשַׁתְכָלִיל זְרֻעָא דִיהְוָה, וּתְרַנוּיְיוֹהוּ בְבִשְׁרוֹת עַבְדוֹ לְמַעַבֶד טִיבוֹ עַם אִינְיָן מִיתְיִיא לְאֲתָתְקָנָא עַלְמָא לְבָתֶר.

לשון הקודש

הַמְלָךְ וּמְלָךְ הַמְשִׁיחָה, וְשְׂתִי הַגְּשִׁים רֹזֶת מִת בָּעֵלה, וְאַחֲרָבָה הַשְׁתְּדֵלָה הַלְלוּ זוּ בָמוֹ זוּ, תָמֶר וְרוֹת שְׁמַתוֹ בְעַלְיָהוּ בְרָאשָׁוֹנה, וְהַן הַשְׁתְּדֵלָו לְמַעַשָּׂה הַזָּהָר.

תָמֶר הַשְׁתְּדֵלָה אֲצֵל חַמִּיהָ, שְׁהָוָא יוֹתֵר קָרּוֹב לְכָנֵיו שְׁמַתוֹ. מַה הַטָּעַם הִיא הַשְׁתְּדֵלָה אֲצֵלּוּ? שְׁבַתּוֹב בַיְאָתָה כִי גָדֵל שָׁלָה וְהִיא לֹא נִתְנָה לוֹ לְאַשָּׁה, וּמְשׁוּם זֶה הַשְׁתְּדֵלָה בְמַעַשָּׂה הַזָּהָר אֲצֵל חַמִּיהָ.

וְדֹא הוּא בָּמָה דָּאַתֶּמֶר (קהלת ז) **וַיִּשְׁבַּח אָנִי** את
הַמְתִים שֶׁכְרֵב מַתוּ, **דְּהָא** כֵּד **הַוּ** חַיִין
בְּקָדְמִיתָא לֹא הַוָּה בְּהַז שְׁבַחָא (ו'יח ולבטר הַוָּה בְּהַז שְׁבַחָא),
וְתִרְנוֹזִיהוּ אֲשֶׁתְדָלוּ לְמַעַבְדֵטְבוּ וְקַשּׁוֹט עִם אֲנוֹן
מִיתְיָא, וְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא סִיעַ בְּהַהְוָא עַזְבָּדָא
וְכֹלָא הַוָּה בְּדִקָּא יָאָות. זֶה אֲיָהוּ מֵאַן דָּאֲשֶׁתְדָל
בְּאוֹרִיָּתָא יָמָמָא וְלִילְיאָ. בָּמָה דָּאַת אָמֶר, (יהושע א)
וְהַגִּנְתָּ בּוּ יוֹם וְלִילָה לְמַעַן תְּשֻׂמְרָ לְעַשׂוֹת בְּכָל
הַבְּטוּב בּוּ כִּי אֹזֶן תְּצִלִּיחָ אֶת דָּרְכֶךָ וְגוּ:

וַיַּזְפַּף הַוְרֵד מִצְרִימָה וַיַּקְנֵהוּ פּוֹטִיפָר וְגוּ.

(מה כתיב
לעיל ויביר יהוקה ויאמר, איהו אמר לגביו אבוי הבר נא וננו, ועל דא ויביר
יהוקה. ובתיב והנה תאומים בבטנה. תאומין הוו מקרמת דנא אחין הוו. רבי חזקיה אמר,
לא אשטע בעבי. אלא בנין אחרינו אחילדרו. אמר רבי אבא, בנין בעד אשטרלת לאשכח
אוכרא דאתאכיד. תא חוו מה בתיב, ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחו ותאמיר מהפרצת
עליך פָּרִיז. רמו חכא פריצותא קדמאנא דפָּרִיז הַהְוָא דמי עלייה משמע דכתיב פרצת
עליך פָּרִיז.)

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

וְזַה בָּמו שָׁנָאָמָר (קהלת ז) **וַיִּשְׁבַּח אָנִי**
את המתים שֶׁכְרֵב מַתוּ, **שְׁהָרֵי בְּשָׁהִו**
תִּים בְּהַתְחָלָה, לֹא הִיה בְּהַם שְׁבַח וְזַה
וְאַחֲרַבְדֵה הִיה בְּהַם שְׁבַח), וְשִׁתְיָהּן הַשְׁתְּדָלוּ
לְעַשׂוֹת חָסֵד וְאַמְתָה עִם אָוֹתָם הַמְתִים,
וְהַקְדּוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא סִיעַ בְּאֹתוֹ הַמְעָשָׂה
וְהַבְּלֵה הִיה בְּרָאוֹי. אֲשֶׁרִי הוּא מֵי
שְׁמַשְׁתְּדָל בְּתוֹרָה יוֹם וְלִילָה, בָּמו
שָׁנָאָמָר (יהושע א) וְהַגִּנְתָּ בּוּ יוֹם וְלִילָה
לְמַעַן תְּשֻׂמְרָ לְעַשׂוֹת בְּכָל הַבְּטוּב בּוּ

עליך פְּרִיצָׁוֹתָא בְּגַנְיוֹ רַאצְטְּרִיבָּת לְמַרְךָ וּבְגַנְיוֹ בֶּקֶד פְּרִיצָׁוֹתָא תַּעֲבֵיד בְּשָׂאָר עַמְּנִין עַוְּבָּדִי עַבְּזָדָת כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת. וְעַל דָּא וַיְקָרָא אֶת שְׁמוֹ פֶּרֶץ. וַיְלַבְּתָר דָּכֶל עַוְּבָּדָא דִיחְוֹדָה אַתְּמָר דִיחְוֹדָה וּבֵין לֵיהֶ לְיָסֶף. וְאַיְדוֹ גָּרִים לֵיהֶ לְכָל חָאי. דָּאִי יְהֹוָה תְּהָ אָמָר נְחַדֵּר לֵיהֶ לְאַבְּגַנְיא חֹו עַבְּדָן לֵיהֶ אָחָוי חַבִּי וְעַל דָּא נְחַתָּו לֵיהֶ אָחָוי מְשֻׁלְּטָנוֹתָא דְעַלְיהֶ. לְבָתָר דָּאַתְּגָלִי מְאָחָוי וְאַתָּא עַלְיהֶ בֶּל דָּא אַחֲדָר וְאָמָר וַיְוָסֶף הַוְּרָד מְצָרִיםָה מָאִי הַזְּרָד.

דָּאַסְתָּבָם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא בְּהַהְוָא עַוְּבָּדָא לְקִיּוּמָא גָּרוֹה דִילִיהֶ דְגָנוֹר בֵּין הַבְּתָרִים דְכָתִיב, (בראשית טו) יָדֹעַ תְּדַעַ בַּיְ גַּר יְהֹוָה זְרַעַךְ וְגַנוֹּ. וַיְקָנֵהוּ פּוֹטִיפֶרֶר לְסֶטֶר חַטָּאת קָנֵה לֵיהֶ.

פָּתָח וְאָמָר, (איוב ט) הָאָמָר לְחַרְסָם וְלֹא יוֹרָח וּבָעֵד כּוֹכְבִים יְחַתָּם. תָּא חֹזֵי, שְׁבָעָה כְּכָבִיא עַבְּדָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא בְּרַקְיָעָא, וְכָל רַקְיָעָא וַרְקִיעָא אִית בֵּיהֶ בְּמַה שְׁמַשָּׁין מְמַנְּיָן לְשִׁמְשָׁא לֵיהֶ לְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ בְּקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הַזָּא לְאוֹתוֹ הַמְּפֻעָּה לְקָיִם אֶת הַגּוֹרָה שְׁלֹו שְׁגֹנָר בֵּין הַבְּתָרִים, שְׁבָתּוֹב (בראשית טו) יָדֹעַ תְּדַע בַּיְ גַּר יְהֹוָה זְרַעַךְ וְגַנוֹּ. וַיְקָנֵהוּ פּוֹטִיפֶרֶר, לְצַד הַחַטָּאת קָנֵה אוֹתוֹ.

פָּתָח וְאָמָר, (איוב ט) הָאָמָר לְחַרְסָם וְלֹא יוֹרָח וּבָעֵד כּוֹכְבִים יְחַתָּם. בָּא רָאָה, שְׁבָעָה בְּכָבְבִים עָשָׂה בְּקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הַזָּא בְּרַקְיָעַ, וְכָל רַקְיָעַ וַרְקִיעָא יְשַׁבְּתָם מְמַנְּיָן לְשִׁמְשָׁא שְׁלַחְקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הַזָּא.

בָּאָן הַתְּפִרְצּוֹת רַאשְׁוֹנָה שְׁפָרִיזׁ זֶה שְׁמַת עַלְיָן, מְפֻשָּׁמָע שְׁבָתוֹב פְּרִאַת עַלְיהֶ, הַתְּפִרְצּוֹת בְּגַלְלָה שְׁהַצְּטָרְכָּת לְהַטְּרִיכָּה לְאַדְוָנָה, וּמְשֻׁוּם בֶּקֶד הַתְּפִרְצּוֹת תְּעִשָּׂה בְּשָׂאָר אֶפְוֹת עַוְּבָּדִי עַבְּזָדָת כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת. וְעַל זֶה וַיְקָרָא שְׁמוֹ פֶּרֶץ. וְלֹאָחֶר שְׁבָל מְפֻעָּה שֶׁל יְהֹוָה נָאָמָר שִׁיחְוֹדָה מְכַר לוֹ לְיוֹסֶף, וְהָוָא גָּרָם לוֹ לְכָל וְהָ, שֶׁאָמָס יְהֹוָה הָיָה אָוָר נְתִוָּר אֶתְּנִי לְאַבְּגַנְיא, הַיְיָ עֹשֶׂה לוֹ אָחָיו בָּהָ, וְעַל זֶה הַוְּרָדוֹ אֶתְּנִי אָחָוי מְשֻׁלְּטָנוֹ שְׁעַלְיָהָם. וְלַבְּסָופֶשׁ שְׁגָלָה מְאָחָוי וּבָא עַלְיָוָ בֶּל וְהָ, חַזְר וְאָמָר וַיְוָסֶף הַוְּרָד מְצָרִיםָה מָה זֶה הַוְּרָד? שְׁהָסְבִּים

בגין דלית לך שמשא או ממנה דלית ליה פולחנא
ושמו ישא למאירה, זקיימי כל חד וחד על
ההוא שמו ישא דאתפקדא בית, וכל חד ידע
עבידתיה לשמשא.

מגנון משמשי בשילוחתא דמיריהון ואתפקדו
בעלמא על כל עובדייהון דבני נשא, ומגנון
דקא משבחין ליה ואינון (הא) אתפקדו על שירתא.
ואף על גב דאינון אתפקדו בהאי, לית לך כל חילא
בשמייא ובכביין ומילוי דבלחו לא משבחו ליה
לקודשא בריך הוא.

דהא בשעתא דעל ליליא ברין אתפרקשו תלת
סטרין משריין לתרת סטרי עלמא, ובכל
سترוא וסטרוא אלף אלףין ורבוא רבון ובלהו ממון
על (דף נ"א) שירתא.

לשון הקודש

משום שאין לך שמש או ממנה שאין
 שהם מפקדים על זה, אין לך כל חיל
 לעזרה ושמו של ארון, ועומדים כל
 בשמיים וכוכבים ומולות שבלם לא
 אחד ואחד על אותו השימוש שנחתמנה
 משבחים את הקירוש ברוך הוא.
שורי בשעה שנכנס הלילה, או
גפרים שלשה צדדים מחנות לשש
צדדי העולם, ובכל צד וצד אלףים
ורבוא רבבות, ובכל ממניהם על השירה.
תרי מפקדים על השירה. ואף על גב

תִּלְתָּה מִשְׁרֵין אַיִן, וְחַד חִוְתָּא קְדִישָׁא מִמְנָא
עַלְיָהוּ וַקְיָמָא עַלְיָהוּ וּבְלָהוּ קָא מִשְׁבָּחָנוּ
לִיה לְקֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַד דָּאָתִי צְפָרָא, בֶּד אָתִי
צְפָרָא, כָּל אַיִן דְּבָסְטָר דָּרוֹם וּכָל כְּכָבִיא דְּגַהֲרִי
בָּלָהוּ מִשְׁבָּחָנוּ וַאֲמָרִי שִׁירְתָּא לְקֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּמַה
דָּאָתִ אָמָר, (איוב לח) בָּרוּן יְהָדָה כְּכָבִיא בָּקָר וַיְרִיעָוּ כָּל בְּנֵי
אֱלֹהִים. בָּרוּן יְהָדָה כְּכָבִיא בָּקָר, אַלְיָן כְּכָבִיא דְּבָסְטָר
דָּרוֹם בְּמַה דָּאָתִ אָמָר, (בראשית יט) וַיַּשְׁבַּם אֶבְרָהָם בָּבָקָר.
וַיְרִיעָוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, אַלְיָן דְּבָסְטָר שְׁמָאָלָא
דָּאָתְכָלְלוּ בִּימִינָּא.

וּבְדִין צְפָרָא נְהִיר, וַיְשָׁרָאֵל גִּטְלִי שִׁירְתָּא וּמִשְׁבָּחָנוּ
לִיה לְקֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא בִּימְמָא, תִּלְתָּה זְמִינָה
בִּימְמָא, לְקַבֵּל תִּלְתָּה זְמִינָה דְּלִילִיא. וַקְיָמִין אַלְיָן
לְקַבֵּל אַלְיָן, עַד דִּיסְתָּלָק יְקָרָא דְּקֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא

לשון הקודש

הַפּוֹכְבִים שְׁבָצֶד דָּרוֹם, בָּמו שְׁנָאָמָר
 כְּרָאשִׁית יט וַיַּשְׁבַּם אֶבְרָהָם בָּבָקָר. וַיְרִיעָוּ
 כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים - אַלְיוּ הַם שְׁבָצֶד שְׁמָאל
 שְׁנָכְלָלוּ בִּימִין.
וְאַז מָאִיר הַבָּקָר, וַיְשָׁרָאֵל נוֹשָׁאים
 שִׁירָה וּמִשְׁבָּחִים לְקֹדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הָוָא
 בַּיּוֹם, שְׁלֹשׁ פֻּעָמִים בַּיּוֹם בְּנֵגֶד שְׁלֹשׁ
 פֻּעָמִים של הַלִּילָה, וּעוֹמְדים אֶלָּה בְּנֵגֶד
 אֱלֹהִים. בָּרוּן יְהָדָה כְּכָבִיא בָּקָר - אַלְיוּ

שְׁלֹשָׁה מִחְנּוֹת הַם, וְתִיחָה קְדוֹשָׁה אַחַת
 מִמְנָה עַלְיָהָם וּעוֹמְרת עַלְיָהָם, וּכְלָם
 מִשְׁבָּחִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַד
 שְׁבָא הַבָּקָר. בְּשָׁבָא הַבָּקָר, כָּל אַוְתָּם
 שְׁבָצֶד דָּרוֹם וּכָל הַפּוֹכְבִים שְׁפָאָרִים,
 כָּלָם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרים שִׁירָה
 לְקֹדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הָוָא, בָּמו שְׁנָאָמָר (איוב לה)
 בָּרוּן יְהָדָה כְּכָבִיא בָּקָר וַיְרִיעָוּ כָּל בְּנֵי
 אֱלֹהִים. בָּרוּן יְהָדָה כְּכָבִיא בָּקָר - אַלְיוּ

בִּמְמָא וּבְלִילִיא בְּדַקָּא יִאֹת, וּקְדֵשָׁא בֶּרֶיךְ הוּא אֲסַתְּלָק בְּהוּ בְּשִׁית אַלְיָן.

הזהו היה תא קדישא בדקימא עלייהו לעילא קיימא על ישראל לחתא בגין לא תקננא כלל בדקא יאות. מה כתיב בה (משלוי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרפ לביתה וחק לנערתיה. ותתן טרפ לביתה אלין אינון משירין דלעילא, וחק לנערתיה אלין משירין דישראל לחתא, בגין כד יקרה קדשא בריך הוא אסתלק מבל סטרין מעילא ומחתא. ועל דא כלל זהה (ס"א הוא) ברשותיה קיימא, וכלא איהו ברעותיה.

האמיר לחרם ולא יורה. (איוב ט) רבי שמעון אמר, דא יוסף. ובעד כוכבים יחתם, אלין אינון אחוי רבתיב בהו ואחד עשר כוכבים משתחווים לי.

לשון הקודש

ברוך הוא ביום ובלילה בראש פראוי, והקדוש לנערתיה - אלו המحنות של ישראל למיטה. ומשום כד בבודו של הקדוש ברוך הוא מטהה הקדושה שעומדת עליהם ממעליהם, עומדת על ישראל למיטה בראש למיטה, עומדת על הפול היה וחואן עומד בראשתו והפל הוא ברכונו. (איוב ט) האמר לחרם ולא יורה - רבי שמעון אמר זה יוסף. ובעד כוכבים יחתם - אלו אותם המحنות של מלعلا. וחק יחתם - אלו הם אחוי, שבתוב בהם